

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Sitnè ad res Fidei viva aliqua, & animata regula necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Tom. II. traditione seu definitione Ecclesiæ juxta illud S. Augustini: Ego Evangelio non crederem, nisi Ecclesiâ me moveret auctoritas; ergo omnia non habentur in Scripturâ, sed quædam aliunde defuntur.

VII. Quod verò à nonnullis obijcitur, traditiones variis incommodis esse expositas, earum siquidem facile obliviscuntur homines, suntque mutationi obnoxia, & id genus alia, ergo non videntur habere certitudinem & infallibilitatem Fidei. Respondetur, ex naturâ rei eadem incommoda circa Scripturam accidere posse, ac circa traditiones, tum ob diversitatem lingua-

rum in quas transfertur, variasque in eodem idiomate lectiones: tractu etiam temporum amitti sancti libri possunt, & corrumpi. Sicut ergo de Scripturâ, ita etiam de Traditionibus providet Deus ne hæc incommoda circa illas accidant.

Quæres: Unde dignosci possint traditiones divinæ à traditionibus hominum, seu veræ à supposititijs? Respondetur, variis modis hoc fieri posse, nempe ex consensu Patrum, ex communi fidelium conspiratione, & quod caput est, ex Ecclesiæ, quæ columna est & firmamentum veritatis, definitione.

VIII. Unde Traditiones vera discernantur à supposititijs.

Seclesiâ Spiritus sancti assistentiâ eadem sunt incommoda circa Scripturam, ac circa Traditiones.

DISPUTATIO VIGESIMA PRIMA.

De Ecclesiâ.

INFALLIBILES regula Fidei, ut Disputatione præcedente ostendimus, in duplici sunt genere; alia enim sunt viva seu animata, alia inanimata: de his jam dictum est: de vivis autem, cum hic proprius sit de iis disputandi locus, nunc agemus, & primò de Ecclesiâ, cujus viva, visibilis & infallibilis auctoritas omnino est necessaria tum ad verum sacra Scripturæ sensum nobis tradendum, & ea qua credenda sunt ritè proponenda, tum ad difficultates & controversias, qua identidem oriri solent terminandas ac decidendas.

SECTIO PRIMA.

Sitne ad res Fidei viva aliqua, & animata regula necessaria.

I. Viva & visibilis regula necessaria declaratur.

CONSTANS est Orthodoxorum omnium sententia vivam aliquam & visibilem regulam planè esse necessariam. Ratio est; quod idem enim constat experientiâ varias in rebus Fidei oriri controversias, etiam circa Scripturam, quæ proinde Scripturâ dirimi non possunt, maxime cum ut supra vidimus sit obscura: viva ergo aliqua regula, quæ has lites dirimat, ac finem tot controversiis imponat, est necessaria, nempe Ecclesiâ, utpote quam nos audire jubet Christus, ejusque judicio stare; nec enim sine hujusmodi aliquâ auctoritate debitum Ecclesiæ regimen potest consistere. Hinc S. Hieronymus contra Luciferianum: Si, inquit, non sit in Ecclesiâ una eminentis potestas, tot futura sunt schismata, quot sacerdotes. Plura hac de re numero sequente.

Sine hac regula stare rectum regimen non potest.

II. Scriptura, quæ quid dicant se-

Heretici nihilominus ut judicium Ecclesiæ subterfugiant, negant ullam vivam regulam esse necessariam, sed scripturam autem unicam esse

normam & regulam Fidei, utpote quam claram esse docent, & ad omnes omnino Fidei controversias decidendas abundè per se sufficere. Sed, ut Disputatione præcedente, sectione secundâ ostensum est, Scriptura, quicquid dicant sectarij, est obscura, quod aperte ostenditur ex tot tamque diversis ejusdem interdum loci interpretationibus, summâque inter doctissimos etiam viros, ipsosque adeo Ecclesiæ Patres de Scripturæ sensu & intelligentiâ sententiârum diversitate; unde & sese invicem hac de re frequenter consulebant, ut ex variis Sancti Hieronymi & S. Augustini scriptis mutuo de hoc ipso argumento literis constat.

Clarè, non est clara, nec apta per se regula Fidei.

Scripturâ obscuritatem agnoscunt sancti Patres.

Idem insuper clarissimè ostendit ipsorum etiam sectariorum de Scripturæ sensu inter se dissenso, ubi quot capita, tot ferme sunt sententiæ, miræque hac in parte inter se digladiantur: unde de illis quatuor verbis: Hoc est corpus meum, incredibile est quot, quàmque diversæ, imo oppositæ inter eos sint sententiæ: quod etiam de alijs Scripturæ locis est manifestum, de quibus gravissima passim apud ipsos dissidia ac disceptationes videmus, alijs alios acerrimè impugnantibus, & ignorantiam in sacrarum literarum expositione, ac cæcitatem exprobrantibus. Sicque dum faciam Scripturam, quam Sole clariorem esse dictitant,

III. Ipsi etiam sententiarum maximè de Scripturæ sensu differunt.

Ignorantiam sibi invicem & cæcitatem exprobrant heretici.

SECTIO SECUNDA.

Quid sit Ecclesia, & quinam in ea contineantur.

dicunt, fixè se ac firmiter aquilarem more in-
tueri, ac lynceis oculis penitus introspicere glo-
riantur, ad ejus tamen qualescunque radios cre-
cutiunt, & vespertilionum instar caligant. Plu-
ra hæc de re dixi Tomo præcedente, Disp. pri-
mâ, Sect. 4. ubi nostri temporis hæreticorum
dissensiones, rixas ac discordiam fusè sum pro-
secutus.

IV.
Rejicitur
privatus
hæreticorum
spiritus.

Inanis multo est ac futilius, quod ad vivæ re-
gulæ necessitatem excludendam asserunt sectarii,
se nimirum per privatum spiritum, peculiarésque
à Deo immittas inspirationes ac illuminationes
regi, per quas omnia Scripturæ loca, quantum-
vis abdita ac difficilia perspecta se habere aiunt
& penitus explorata, earumque adminiculo du-
bia omnia, maximè etiam implexa & intricata
solvere, & qualescunque occurrentes controver-
sias dirimere se posse affirmant.

V.
Nihil ina-
nium, nec
absurdum
quàm om-
nia tribuere
spiritui pri-
vato.

Sed quis non videt quàm hoc vanum sit, &
frivolum; hoc enim pacto Fides, cum tamen
unam tantum esse doceat Apostolus, tot erunt
quot hominibus hæc placebit imaginari & dice-
re se habere spiritus privatos, adeoque quod vol-
let quisque credet pro libito, nec diversas tantum,
sed contrarias etiam Fides habebunt, & planè
inter se oppositas, alius namque dicit sibi à pri-
vato suo spiritu suggeri esse duas tantum perso-
nas divinas, alius à suo suggeri esse quatuor, alius
fortassis esse nullam: & hoc modo in omni, quæ
oriri possit controversiâ procedent. Imo hac rati-
one sectarii de facto procedunt, & eodem, ut
præterdunt spiritu dictante, pugnantia credunt,
& aliis credenda proponunt, ut nervosissimè &
elegantissimè ostendit fortissimus ille Fidei Catho-
licæ pugil Pater Edmundus Campianus in eru-
ditissimo illo libello decem rationum, ubi ratio-
ne primâ cum varia & opposita, quæ privatus cu-
jusque spiritus sectarii suggerere placita recen-
sisset, sic concludit: Denique cum omnia credant
suo quisque spiritui, nomen Sancti Spiritus horribilè
blasphemiam mentiantur. Deinde teste Apostolo
ad Romanos decimo: Fides est ex auditu, &c. &
Quomodo audient sine predicante: frustra ergo ad
privatum spiritum recurritur.

Privatus
hæretico-
rum spiritus
suggerit pu-
gnantia.

Fortissimum
P. Edmundi
Campiani
dictum.

VI.
Ad vivam
regulam ne-
cessario est
recurritum.

Manifestum ergo est vivam aliquam & visibi-
lem, publicamque regulam esse necessariam, ad
quam pro difficultatibus, quæ oriri possint, de-
cidendis, dirimendisq; litibus & controversiis
recurritur: hoc enim in omni benè instituto regno
& republicâ videmus, supremum scilicet ali-
quem constitutum esse judicem, penes quem sit
plena potestas dubia omnia, quæ occurrunt re-
solvendi, finemque litibus, litigantibus silentium
imponendi; cujus proinde sententiæ ac judicio
stare omnes debeant, nec cuiquam fas sit refragari.
Quod si hoc in civili republicâ fieri videamus,
quanto magis fieri debet in Ecclesiasticâ,
in qua non pauciores, imo multo plures majo-
risque longè momenti occurrunt difficultates &
controverſiæ, utpote ad animarum salutem, æter-
næque beatitudinis ademptionem spectantes. Et sanè
à summo rerum omnium moderatore Deo
non satis hominibus prospectum videretur, si ta-
lem nobis judicem non providisset: cujus proinde,
ut summa auctoritas, ita vox clara esse debet
& infallibilis, & cui omnes sine appellatione
illico acquiescant. Quis autem hic iudex sit, &
quæ regula, constabit ex sequentibus. Videatur
Bellarminus libro 3. de Verbo Dei, cap. 3. &
alii, qui rem hanc fusissimè tractant contra hujus
temporis sectarios.

In omni re-
publicâ su-
premus ali-
quis iudex
est statuen-
dus.

Ejusmodi
iudicem
maximè po-
tentiali regi-
men Eccle-
siasticum.

ECCLESIA generatim sumpta idem est ac congregatio fidelium, seu coetus hominum in unam veram Fidem conspirantium, unde nullo unquam tempore in orbe defuit. Si tamen nominis etymologiam spectemus, non tam propriè congregatio dicitur, quàm evocatio, deducitur namque à Græco verbo ἐκκλησία, quod idem sonat atque evoco, ita ut Ecclesia rigorosè dicta sit propriè coetus vocatorum. Ecclesia latè sumpta est triplex, triumphans, patiens, & militans; triumphans in Cælis, in Purgatorio patiens, in terra militans.

I.
Quid nomi-
ne Ecclesia
intelligatur.

Ecclesia est
triplex.

Porro, quamvis nomen Ecclesiæ, Judæorum quoque populo applicari quondam potuerit, cum essent coetus fidelium Deum peculiari modo ac ritu colentium, usus tamen jam obtinuit ut significet Ecclesiam Christianam, seu à Christo specialiter institutam, quemadmodum Matth. 16. v. 18. dixit: Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Est ergo hæc Ecclesia congregatio fidelium, qui Fidem in Baptismo professi, Romano Pontifici tanquam capiti subjiciuntur, seu, ut loquitur S. Cyprianus: est plebs sacerdoti adunata, & Pastori suo grex adherens. Est denique coetus sub uno sacrificio & sacramentis Deo serviens, & peculiarem ei cultum exhibens, per quæ ab omnibus aliis coetibus distinguitur.

II.
Vox Ecclesia
jam denotat
Ecclesiam
Christi.

Hi itaque sunt in Ecclesiâ; nunc videndum quinam ab eâ excludantur. Et quidem de infidelibus non baptizatis certum est eos non esse de Ecclesiâ, quæ nimirum, ut diximus, est congregatio Fidelium: quare de his dicit Apostolus primâ ad Corinthios 5. v. 12. Quid enim mihi de in qui foris sunt, judicare? Quod etiam de Turcis & Judæis est dicendum.

III.
Infideles non
baptizati
non sunt in
Ecclesiâ.

Catechumeni non sunt propriè & actu in Ecclesiâ, sed tantum potentia, ut ex communi consensu Patrum ostendit Bellarminus tomo secundo, libro 3. de Ecclesiâ, cap. 3. cum necdum susceperint baptismum qui est janua Ecclesiæ, unde ad nullum omnino sacramentum jus habent, nec possunt ab Ecclesiâ puniri. Salvari tamen possunt, cum sint fideles, ad hoc namque sufficit quod sint in Ecclesiâ voto, quamvis re non sint; & in hoc differt Ecclesia ab Arcâ Noè, extra quam nullus omnino salvari ab aquis diluvii & submersione potuit, quantumvis post inchoatum diluvium, omnibus votis in eâ esse cupivisset.

IV.
Catechumeni
non sunt
in Ecclesiâ
actu, sed po-
tentia.

Excommunicatos ejiciunt ex Ecclesiâ Bellarminus libro illo tertio, cap. 5. Valentia hic, q. 1. punct. 7. §. 19. Tannerus Disp. 1. q. 3. dub. 2. Alii tamen asserunt excommunicatos non esse ab Ecclesiâ excludendos, juxta illud S. Augustini contra Donatistas, cap. 20. Non separamus à populo Dei, quos degradando vel excommunicando punimus.

V.
Viri ex-
communicati
non sunt
de Ecclesiâ.

Hæretici simpliciter non sunt in Ecclesiâ, cum Fide careant, quæ est ædificii spiritualis Ecclesiæ fundamentum: undò Capite Firmiter de summâ Trinitate Ecclesia appellatur Ecclesia fidelium, & in Catechismo Romano fidelium coetus. Unde idem dicendum videtur de hæreticis etiam occultis, quamvis nonnulli eos in Ecclesiâ collocent. Aliquo tamen modo dici possunt spectare ad Ecclesiam hæretici, quia nimirum in eâ esse deberent,

VI.
Hæretici nec
aperti nec
occulti sunt
in Ecclesiâ.

III.
Tradit
v. 21
v. 21
v. 21

III.
v. 21
v. 21
v. 21

III.
v. 21
v. 21
v. 21

III.
v. 21
v. 21
v. 21

III.
v. 21
v. 21
v. 21